

Talousarvioraamit 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026

Kaupunginhallitus 29.05.2023 § 237
472/02.02.00/2023

Valmistelija Talousjohtaja Mikko Tornikoski, talouspäällikkö Kim Salo ja vs. talouspäällikkö Marika Plusisaari

Vuoden 2024 talousarvion valmistelu käynnistyy talousarvioraamien laadinnasta, jotka käsitellään tavallisesti vuosittain kaupunginhallituksessa yhdessä talousarvionlaadintaohjeiden kanssa. Tarkoituksena on asettaa taloussuunnittelua ohjaavat tavoitteet niin toiminnan kuin talouden osalta. Taloussuunnittelun ja talousarvioraamien kokonaiskuvan muodostamiseksi, valmistelussa hyödynnetään tuoreimpia tietoja talouden muuttujista sekä kehitysnäkymistä. Talousarvioraamien ja taloussuunnitelmien laadinta perustuu viime kädessä arvioihin ja skenaarioihin kaupungin talouden todennäköisimmistä kehitysurista.

Vuoden 2024 talousarvioraamien ja taloussuunnitelman 2025-2026 kokonaisuus muodostuu talousarviolaadinnan aikataulutuksesta, yhteydestä kaupunkistrategian tavoitteisiin, arvioihin toimintaympäristön keskeisimmistä muuttujista ja niiden vaikutuksista talousarvion laadintaan sekä lähtökohdista ja oletuksista ensi vuoden suunnitteluun.

Maailmantalouden kehitysnäkymät eivät alkuvuoden aikana juurikaan merkittävästi kohentuneet. Rahoituslaitosten talouden kasvunäkymät ennusteiden mukaan ovat edelleen negatiivisia kuvalle vuodelle, mutta vuoden 2024 näkymät olisivat jo hieman positiivisempia. Pohjainflaatio laukkaa edelleen korkealla tasolla ja korkojen nostoja on edelleen vielä odotettavissa kuluvalle vuodelle. Ensimmäisiä koronlaskuja on mahdollisesti nähtävissä vasta ensi vuonna. Epävarmuutta on siis edelleen paljon, ja ennustaminen haasteellista.

Keskeisimpiä haasteita vuodelle 2024 tulee erityisesti olemaan valtionrahoituksen mahdollinen kaventuminen, käyttötalouden kustannuspaineet, investointien rahoittaminen sekä velkaantuminen.

- Talousarvioraamien valmistelun ollessa käynnissä, erityisesti uusi hallitusohjelma sekä mahdollisesti sen vaikutukset kuntien taloudellista asemaa heikentävästi aiheuttaa suunnitteluun epävarmuutta, mikäli kuntien tulopohjaa kavennetaan verotulojen ja valtionosuuksien kautta.
- Kaupungin käyttötalouden haasteet liittyvät mm. henkilöstökulujen kasvupaineisiin. Keväällä 2023 täsmentyneet kunta-alan työehtosopimusten palkkojen sopimusratkaisut nostavat kaupungin henkilöstökuluja, ja vaikuttavat myös vuoden 2024 taloussuunnitteluun. Lisäksi

inflaatio ja korkojen nousu näkyy läpi organisaation lähes kaikissa kustannuserissä.

- Kaupungin investointitarpeet ovat nyt tavallista korkeammalla tasolla. Myös kaupungin lainakanta on edelleen valtakunnallisesti vertailtuna korkealla tasolla. Tulevien vuosien niin toiminnan kuin investointienkin rahoittaminen tulee olemaan haasteellista, eikä tasapainottelulta ja investointien priorisoinnilta voi välttyä. Tätä ei myöskään helpota, että kaupunkistrategian tavoitteina ovat veroasteen keventäminen ja lainakannan keventäminen.

Talousarvioraamin 2024 ja taloussuunnitelman 2025-2026 yhteenveto.

(1000) (Kaupunki, ilman liikelaitosta, sisäiset)	TA 2024 (RAAMI)	TS 2025 (RAAMI)	TS 2026 (RAAMI)
TOIMINTATUOTOT	75 186 €	80 070 €	81 672 €
TOIMINTAKULUT	-213 972 €	-228 426 €	-234 116 €
TOIMINTAKATE	-138 786 €	-148 356 €	-152 444 €
VEROTULOT	120 297 €	123 107 €	127 339 €
VALTIONOSUUDET	30 291 €	40 203 €	43 142 €
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-3 323 €	-3 373 €	-3 173 €
VUOSIKATE	8 480 €	11 582 €	14 865 €
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 750 €	-13 750 €	-13 750 €
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	0 €	0 €	0 €
TULOS	-5 270 €	-2 168 €	1 115 €
POISTOERON MUUTOS	200 €	200 €	200 €
VARAUSTEN MUUTOS	200 €	200 €	200 €
RAHASTOJEN MUUTOS	0 €	0 €	0 €
YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 870 €	-1 768 €	1 515 €
Vuosikate / Poistot %	62 %	84 %	108 %
Kumulatiivinen ylijäämä	16 572 €	14 804 €	16 319 €

Oheismateriaaliaana talousarvioraamit 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2026 sekä talousarvion laadintaohjeet.

Taloussuunnitelmien muutokseen on varauduttava vielä talousarvion laadinnan aikanakin vielä syksyllä ja niitä on perusteellista vielä tarkistaa hyvinkin nopealla aikataululla epävarmuuden vallitessa. Hallitusohjelma, sekä verotulot ja valtionosuuksien ennusteet tarkentuvat vielä vuoden kuluessa useaan kertaan ja antavat näkymiä myös kaupungin talouden suunnitteluun. Investointeja on joka tapauksessa priorisoitava talouden kantokyvyn varmistamiseksi. Kaupungin vuoden 2020-2022 talousohjelman päätetään 13.6.2023. On myös selvää, että ohjelman mahdollisesta jatkosta on myös sovittava huomioiden talousarvioraamin ja taloussuunnitelman esiin nostamat taloudelliset haasteet sekä kaupungin talouden kokonaistasapaino.

Talousarvionlaadintatyö on parhaillaan käynnissä ja kokonaiskuva tarkentuu niin ennusteiden, kuin myös talouden tasapainottamisen toimenpiteiden osalta.

Vs. kaupunginjohtaja Kaupunginhallitus päättää hyväksyä talousarvioraamit vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025 – 2026 sekä talousarvion laadintaohjeet.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.